

Energy Solidarity in the European Union

Prof. Dr. Leonie Reins

Structure

- Energy and Solidarity in EU Constitutional Law
- Energy Solidarity in the Light of the OPAL Case
- Solidarity in the EU's Legislative Measures to Address the Energy Crisis

1. Introduction

- European integration is founded on the idea of solidarity but its legal meaning suffers from definitional ambiguity
- 2021 OPAL ruling: CJEU established that energy solidarity constitutes a legally binding principle of EU energy law
- 2022: tumultuous year for the European Energy sector
  - ➔ **analysis of the European Union's recent emergency responses to address the acute energy crisis**
  - ➔ **develops the understanding of the concept in EU law through the lens of the energy sector**
  - ➔ **contributes to advancement of the discipline of energy law**

2. Energy and Solidarity in EU Constitutional Law

Lex generalis

TITEL XXI

ENERGIE

Artikel 194

1. In het kader van de totstandbrenging en de werking van de interne markt en rekening houdend met de noodzaak om het milieu in stand te houden en te verbeteren, is het beleid van de Unie op het gebied van energie, in een geest van solidariteit tussen de lidstaten, erop gericht:

- a) de werking van de energiemarkt te waarborgen;
- b) de continuïteit van de energievoorziening in de Unie te waarborgen,
- c) energie-efficiëntie, energiebesparing en de ontwikkeling van nieuwe en duurzame energie te stimuleren; en
- d) de interconnectie van energienetwerken te bevorderen.

2. Onverminderd de toepassing van andere bepalingen van de Verdragen stellen het Europees Parlement en de Raad, volgens de gewone wetgevingsprocedure, de maatregelen vast die noodzakelijk zijn om de in lid 1 genoemde doelstellingen te verwezenlijken. Deze maatregelen worden vastgesteld na raadpleging van het Economisch en Sociaal Comité en van het Comité van de Regio's.

Lex specialis

Artikel 122

(oud artikel 100 VEG)

1. Onverminderd de overige procedures waarin de Verdragen voorzien, kan de Raad op voorstel van de Commissie in een geest van solidariteit tussen de lidstaten bij besluit de voor de economische situatie passende maatregelen vaststellen, met name indien zich bij de voorziening van bepaalde producten, in het bijzonder op energiegebied, ernstige moeilijkheden voordoen.

2. In geval van moeilijkheden of ernstige dreiging van grote moeilijkheden in een lidstaat, die worden veroorzaakt door natuurrampen of buitengewone gebeurtenissen die deze lidstaat niet kan beheersen, kan de Raad op voorstel van de Commissie, onder bepaalde voorwaarden financiële bijstand van de Unie aan de betrokken lidstaat verlenen. De voorzitter van de Raad stelt het Europees Parlement van het genomen besluit in kennis.

3. Energy Solidarity in the Light of the OPAL Case

Poland has appealed to the European Court of Justice over a European Commission decision to give Gazprom more capacity on the Opal gas pipeline through Germany, **Polish media reported yesterday (18 December), citing a foreign ministry spokesperson.**

In October, the European Commission lifted a cap on Gazprom's use of the Opal pipeline, which carries gas from the Nord Stream pipeline under the Baltic Sea to customers in Germany and the Czech Republic.

The Commission's decision has opened the way for Russian plans to expand Nord Stream's capacity and bypass both Ukraine and Poland as a gas transit route.

Poland, which imports most of its gas from Russia, has criticised the EU executive's move, saying it threatened gas supplies to Central and Eastern Europe.

The Opal pipeline. [Opal pipeline website]

The exemption regime for the Ostseepipeline-Anbindungsleitung (the "OPAL pipeline") was in breach of the "principle of energy solidarity".

4. Solidarity in the EU's Legislative Measures to Address the Energy Crisis

Straatsburg, 8.3.2022
COM(2022) 108 final

Brussel, 18.5.2022
COM(2022) 230 final

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
EUROPESE RAAD, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL
COMITE EN HET COMITE VAN DE REGIO'S

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE
EUROPESE RAAD, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL
COMITE EN HET COMITE VAN DE REGIO'S

REPowerEU: een gemeenschappelijk Europees optreden voor betaalbaardere, veiligere
en duurzamere energie

REPowerEU Plan

{SWD(2022) 230 final}

VERORDENINGEN

VERORDENINGEN

VERORDENINGEN

VERORDENING (EU) 2022/1369 VAN DE RAAD
van 5 augustus 2022

VERORDENING (EU) 2022/1854 VAN DE RAAD
van 6 oktober 2022

VERORDENING (EU) 2022/2576 VAN DE RAAD
van 19 december 2022

inzake gecoördineerde maatregelen ter reductie van de gasvraag

betreffende een noodinterventie in verband met de hoge energieprijzen

inzake de bevordering van solidariteit via een betere coördinatie van de aankoop van gas,
betrouwbare prijsbenchmarks en de uitwisseling van gas over de grenzen heen

6 Gas Demand-
Reduction
Regulation

High Energy Prices
Intervention
Regulation

Gas Solidarity Regulation

4. Solidarity in the EU's Legislative Measures to Address the Energy Crisis

Straatsburg, 8.3.2022
COM(2022) 108 final

Brussel, 18.5.2022
COM(2022) 230 final

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE EUROPESE RAAD, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITE EN HET COMITE VAN DE REGIO'S

MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE EUROPESE RAAD, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITE EN HET COMITE VAN DE REGIO'S

REPowerEU: een gemeenschappelijk Europees optreden voor betaalbaardere, veiligere en duurzamere energie

REPowerEU Plan

{SWD(2022) 230 final}

**VERORDENING (EU) 2022/2577 VAN DE RAAD
van 22 december 2022**

tot vaststelling van een kader om de inzet van hernieuwbare energie te versnellen

**VERORDENING (EU) 2022/2578 VAN DE RAAD
van 22 december 2022**

tot vaststelling van een marktcorrectiemechanisme om de burgers van de Unie en de economie te beschermen tegen buitensporig hoge prijzen

Regulation on
Accelerating the
Deployment of
Renewable Energy

Market Correction
Mechanism

4. Solidarity in the EU's Legislative Measures to Address the Energy Crisis

1. Solidarity as an expression of the internal market approach
2. Solidarity as a description of risk-sharing between Member States
3. Solidarity as a means of protecting those most affected by the energy crisis

5. Concluding Thoughts

- The interpretation of the solidarity principle in the OPAL ruling and under Article 194 TFEU seems to impose rights and obligations upon the **Member States and EU institutions**, whereas solidarity in the emergency instruments and under Article 122 TFEU can also **require action from private undertakings** in the form of the solidarity contributions, for example
- The OPAL ruling established that the energy solidarity principle within the meaning of Article 194 TFEU applies to all EU energy policy objectives, whereas solidarity under Article 122 TFEU is fundamentally security and crisis-oriented, and therefore narrower in scope.
  - Measures adopted on the basis of Article 122 TFEU are crisis-related and temporary
  - Others can have undesirably unpredictable roles in EU energy policy in the future (competence creep)